

Eiendomsskatt på flytende oppdrettsanlegg

Advokat Grunde Bruland
Wikborg, Rein & Co

MATERIALSAMLING I HAVBRUKSRETT

2. UTGAVE

WR
WIKBORG REIN

Innledning

- En kort presentasjon av gjeldende rett
- Oversikt over de foreslåtte endringer
- Nærmere om forslaget i statsbudsjettet
- Konsekvenser og kommentarer

Dagens regler

oversikt

- Hjemmelen til eiendomsskatt er eiendomsskatteloven av 6 juni
- § 3 angir kommunens rett til å velge å skrive ut eiendomsskatt
- § 4 angir hva som undergis skattlegging (hvilke eiendommer)

Dagens regler kommunens valg

Eiendomsskatteloven §§ 3 og 4:

- Kommunestyret bestemmer om det skal skrives ut eiendomsskatt – 2 av 3 kommuner har eiendomsskatt
- Dersom dette gjøres må det enten fastsettes for:
  - På faste eiendommer i hele kommunen (55 kommuner)
  - På faste eiendommer i klart avgrensede område "utbygget på byvis" (80 kommuner)
  - På "verk og bruk" (definert i § 4) (137 kommuner)
  - Eller en kombinasjon av de to alternativene
- Definisjonen av "fast eidegom" og "verk og bruk"
- Betydningen av forholdene 1 januar i ligningsåret

Dagens regler

geografisk
utstrekning

- Eiendomsskatteloven gjelder eiendommer med tilknytning til "privat eiendomsrett"
- Dette rekker seg ut til marebakke eller 2 meters dyp
- Frittflytende oppdrettsanlegg utenfor marbakken har ikke slik tilknytning (Rt 2002 s. 1411)
- Anlegg med landfeste – uklart om eiendomsskatteloven omfatter slik tilknytning

Dagens regler

oppsummert

- Høyesterett har underkjent beskatningsretten for flytende oppdrettsanlegg
- Tvilsomt om loven gir hjemmel for beskatning for anlegg med landfeste
- Antatt at det er en lovgiveroppgave å ta stiling til om loven omfatter flytende fiskeoppdrett eller ikke

Endringene

bakgrunn

Bakgrunnen for endringsforslaget

- Oppdrettsanlegg har likheter med industrianlegg på land – næringsnøytral beskatning
- Uheldig at avstand til land og forankringsmåte skal være avgjørende for beskatningsrett
- Forslaget vil sikre likebehandling av oppdrettsanlegg uavhengig av om disse er forankret i land eller sjøbunn

Endringene

oversikt

Nytt tredje ledd i eiendomsskatteloven § 4;

- *”Flytande anlegg i sjø for oppdrett av fisk, skjell, skalldyr og andre marine artar vert jamnstelt med verk og bruk i andre leden, når anlegget har vore stasjonert i kommunen i over 6 månader i året før skatteåret. Eigedomsskatt skrivast då ut sjølv om anlegget ikkje var stasjonert i kommunen 1. januar i skatteåret. Verdsetjinga av anlegget skjer jamvel etter tilhøva denne datoen. Til slikt anlegg vert rekna dei fysiske installasjonane som merder, flytemodul, foringsmaskin, foringslager, opphaldsrom og sanitæranlegg og liknande, samt anker, lodd og liknande til forankring.”*

Nytt annet ledd i eiendomsskatteloven § 3;

- *”Til kommunen vert også rekna sjøområde ut til grunnlinjene”*

Endringene

oversikt forts

- Flytende oppdrett likestilt med verk og bruk
- Forsterket behov for avklaring av lovens geografiske virkeområde - Hvor langt ut sjøområdet kan kommunene skrive ut skatter
- Finansdepartementets høringsnotat datert 20.10.2008
- Forslaget i statsbudsjettet endrer lovens saklige virkeområde; "ut til grunnlinjen"

Hva skal beskattes

- "Flytende anlegg i sjø"
- Alle former for oppdrett av marine arter
- Skatteobjektet vil være de fysiske installasjoner
- Hva faller innenfor?
  - Loven: *"merder, flytemodul, foringsmaskin, foringslager, opphaldsrom og sanitæranlegg og liknande, samt anker, lodd og liknande til forankring"*
  - Dvs alt som er en del av "anlegget"

Hva skal beskattes

forts

- Hva faller utenfor?
  - Varelager, konsesjoner, fisk
  - Arbeidsmaskiner og tilbehør
  - Grensespørsmål
- Tidsmessig tilknytning til kommunen
  - Skjæringstidspunktet når anlegget et flyttbart, § 4 (3)
    - (...) når anlegget har vore stasjonert i over 6 måned i året før skatteåret
    - (...) selv om anlegget ikkje var stasjonert i kommunen 1. januar i skatteåret
- Geografisk tilknytning til kommunen
  - Nærmere om høringsnotatets løsning: "grunnlinjen"

Verdsettelsen

- Taksering av skatteobjektet
  - Kun de deler som utgjør det tekniske anlegget
  - "Omsetningsverdien" – hva kan man selge anlegget for? Byskatteloven: "beskaffenhets, anvendelighet og beliggenhet"
  - Ikke usannsynlig at kostpris og avskrivninger vil brukes
- Hvem skal sette taksten?
- Tidspunktet for verdsettelsen
  - I prinsippet verdien 1 januar hvert år
  - Betydningen av etterfølgende hendelser
  - Det legges opp til takstering hvert 10 år!
  - 2009: frist i juni – ellers i mars

Kommunenes valg

- Når kan flytende oppdrettsanlegg beskattes av kommunen?
  - Eiendomsskatten skal ikke ha karakter av særskatt på oppdrettsanlegg
  - Kommunen må altså ha innført eiendomsskatt i hele kommunen, i bymessige strøk eller på verk og bruk
  - Velger kommunen å bare skrive ut skatter på i bymessige strøk, skattlegges oppdrettsanlegget dersom det ligger innenfor dette området

Satser

- Skattlegging skal ligge innenfor 2 – 7 promille av omsetningsverdien
- Kommuner som innfører eiendomsskatt må starte med 2 promille og kan deretter øke
  - I dag: gjennomsnittlig skattesats 6,1 promille
- Reduksjonsfaktor – kommunene kan legge inn "bunnfradrag" (60 kommuner har gjort dette)
- Eksempler

Konsekvenser

- Økonomiske konsekvenser relativt begrenset i forhold til andre alternativer
- Forslaget er næringsnøytralt – ingen særskatt
- Den enkelte kommune avgjør
  - Argument om ”forskjellsbehandling” – i første rekke i forhold til forskjeller i taksering
  - Vil kommunene i større utstrekning ønske seg oppdrettsvirksomhet etter dette?
  - Vil oppdretterne ”velge kommuner” som en følge av ordningen?

Konsekvenser

forts

- Andre momenter:
  - Innovasjon i kystsonen – feil signal i forhold til miljøstandard osv
  - Timing – finanskrisen
  - Kommunenes tap av eiendomsskatt på olje og gassrørledninger